

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2011. év június hó 2. napján** megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az életveszélyt okozó testi sértés bűntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 5.B.160/2009/45. számú ítéletét **megváltoztatja**.

Az I. r. vádlott szabadságvesztés büntetését fegyházban rendeli végrehajtani.

Az I. r. vádlott édesanyja neve helyesen Sz. R..

Az eljárás során lefoglalt és I. r. vádlottnak kiadni rendelt töltények számát 3 (három) darabra pontosítja.

Az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben I. r. és II. r. vádlottal szemben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság 5.B.160/2009/45. számú, 2010. január hó 14. napján kihirdetett ítéletével I. rendű és II. rendű vádlottat a Btk. 170. § (1),(5) bekezdés I. fordulata szerinti társtettesként elkövetett testi sértés bűntette és a Btk. 175. § (1) bekezdése szerinti társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése bűntette, továbbmenően I. rendű vádlottat a Btk. 263/A § (1) bekezdés a/ pontja szerinti lőfegyverrel visszaélés bűntette miatt is - halmazati büntetésül - személyenként 3 év börtönbüntetésre és 4 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A II. rendű vádlott esetében megállapította, hogy a büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Az elsőfokú bíróság rendelkezett az előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról a kiszabott büntetésbe, a bűnjelek egy részéről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az első fokú ítélet ellen az I. rendű vádlott és védője felmentés és a „perköltség alóli mentesítés” érdekében fellebbezett. A II. rendű vádlott és védője háromnapig gondolkodási időt tartott fenn, ezen belül a védő a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentett be jogorvoslatot.

Az ügyész az igénybe vett három nap gondolkodási időn belül nem jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.214/2010/1. számú átiratában - és képviselője a Fővárosi Ítéltábla nyilvános ülésén is - a tényállás kisebb kiegészítése, a bűnösségi körülmények pontosítása és az I. rendű vádlott esetében a cselekményére irányadó fegyházfokozat megállapítása mellett az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A nyilvános ülésen azt emelte ki, hogy az elsőfokú bíróság behatóan megvizsgálta a vádlottak védekezését és helyesen mérlegelt tényállást állapított meg, amelyből okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére. A jogi indokolás alapos és helytálló, a Fővárosi Bíróság a jogos védelem kérdésével is foglalkozott, majd törvényesen elvetette annak lehetőségét. A fegyház fokozat korrekciója a súlyosítási tilalmat nem sérti, a büntetések tettarányosak, ezért felszólalásában is az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A vádlottak védői írásban is csatolták fellebbezésük indokolását.

Az ítéltábla előtt az I. rendű vádlott védője fenntartotta a felmentés végett bejelentett fellebbezését, amelyben - bár folyamatosan a vádiratot minősítette („blöff”, „szégyen” „koncepció” stb.) -, lényegében az („elfogult”) elsőfokú bíróság által megállapított tényállást vitatta, és továbbra is az elsőfokú eljárásban már elhangzottakra hivatkozott. Álláspontja szerint a sértett az életveszélyes sérüléseit korábban a „lakásmaffiás” ügy kapcsán, illetőleg órákkal előbb S-ban szerezte, ennek ellenére a hivatkozott büntetőüggyel az eljárásban senki sem foglalkozott. Perbeszédében egy merőben más tényállást fejtett ki, ennek értelmében a(z időközben elhunyt) sértett (a „munkakerülő, alkohol és droggfüggő senki”) volt az, aki megfenyegette az I. rendű vádlottat, a fegyvert pedig „Pisztolyos” I. rejtette el I. r. vádlott lakásában, mielőtt azzal belelőtt az ajtóba, mert a vádlott őrző-védő gazdasági társaságában kültag kívánt lenni, és ilyen formában „produkálta magát”. Összességében a védenccé felmentését indítványozta mind a három terhére rótt bűncselekmény alól.

A II. rendű vádlott védője a kiszabott büntetés enyhítésére irányuló fellebbezését a II. r. vádlott személyi körülményeire és a pszichológus szakértő véleményére alapította. Kiemelte és részletesen felsorolta a védenccé javára értékelhető enyhítő körülményeket, hangsúlyozta a sértett közrehatását, és hiányolta a pszichológus szakértői megállapítások mellőzésének indokait. Álláspontja szerint a védenccével szemben kiszabott büntetés eltúlzott, annak lényeges enyhítése és végrehajtásának felfüggesztése indokolt, a szakvéleményből kitűnően a védenccé visszatartása a büntetés végrehajtása nélkül is elérhető.

Az I. rendű vádlott ártatlanságának adott hangot az utolsó szó jogán, de megbánta, hogy a fiát segítségül hívta a sértett eltávolításához. A II. rendű vádlott megbánását fejezte ki, álláspontja szerint a családot támadás érte, őt pedig a családi összetartás és szeretet vezette, amikor „hülyeséget” csinált.

A védelmi fellebbezések alaptalanok voltak.

A Fővárosi Ítéltábla az első fokú ítéletet és a megelőző eljárást teljes körben a Be. 348. § (1) bekezdése szerint felülbírált.

Felülbírálata során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartása mellett lefolytatott kellően részletes bizonyítási eljárásban az ügyfelderítési kötelezettségének megfelelően eleget tett. A felderített bizonyítékokat alapos értékelés alá vonta, egyenként és összességében is megvizsgálta, elemzően összevetette, a bizonyítékok beszerzése során messzemenően helyt adott a védelmi indítványoknak. Iratszerű megállapításait logikusan, az ésszerű gondolkodás szabályai szerint megindokolta, e körben hibát nem vétett és megalapozott, a másodfokú eljárásban is irányadó, a felülbírálat alapját képező tényállást állapított meg. Az első fokú ítélet tényállását igen csekély mértékben kellett kiegészíteni, mivel megalapozott, felderített és hibamentes volt, és az indokolása sem hagyott kívánni valót maga után.

Az I. rendű vádlott az eljárásban következtelen vallomást tett, váltakozó és ellentétes tartalmú védekezést terjesztett elő. A végső előadásának lényege az volt, hogy a sértett életveszélyes sérüléseit nem ő és a fia okozta, azt a sértett korábban, illetőleg S-ban, részben az érkezése előtt elszenvedett utcai bántalmazás során szerezte.

A II. rendű vádlott vallomása következetes volt, elismerte a jelenlétét és a sértett bántalmazását is, de azt vitatta, hogy annak eredményeként keletkeztek a sértett életveszélyes sérülései.

A sértett meghallgatására a bíróság előtt - halála miatt - nem kerülhetett sor, de a nyomozás során több alkalommal kihallgatták és következetes, tartalmában a szakértő által megerősített és alátámasztott vallomást tett. Az elsőfokú bíróság a sértett előadásából csak azt használta fel, amelyet más objektív bizonyítékok is alátámasztottak, míg a meg nem erősített viperával és sokkolóval történő bántalmazását nem tette a történeti tényállás részévé. A sértett előadását nemcsak az objektív orvos szakértői vélemény igazolta, hanem - többek között - a teljesen független fültnú 1. számú is, aki az ajtón kiszűrődő hangokból „emberhalált tippelt”, elgyötört, védekezésképtelen helyzetre utaló neszeket, és a vádlottak ölésre irányuló üvöltését, fenyegetését hallotta, majd a fegyver dörrenését, végül a lakásból távozó II. rendű vádlottat igyekezett először eredménnyel, másodjára már eredménytelenül visszatartani a rendőrök kiérkezéséig. A tanú azt is hallotta, hogy az elhangzott trágárságok mellett a vádlottak egyre jobban „hergelték egymást”, és a hangok alapján azt is képes volt megállapítani, hogy két fő veri a harmadikat.

A sértett előadását támasztotta alá 1. és 2. számú kitérő rendőr is, akik a megkötözött, alig mozgásképes, panaszkodó és láthatóan nagy fájdalmakkal küzdő vérző sértett kórházba szállítása iránt intézkedett.

A sértett megjelenésének az I. r. vádlott által is megjelölt okát illetően okirati bizonyíték állt rendelkezésre, mivel az iratok közt elfekvő bérleti szerződésből kitűnően a bántalmazás helyéül szolgáló lakást a sértett bérelte kizárólag saját nevére, és a kéthavi kaució összegét - százezer forintot - kifizette.

Az ügyben több orvos szakértő is eljár, és a védelem által indítványozott orvos tanú kihallgatása is megtörtént. Az 1. és 2. számú igazságügyi orvos szakértők a sértett sérüléseiről nyilatkoztak, egyben kizárták, hogy életveszélyes sérülése korábban, a vádlottak által elszenvedett bántalmazást megelőző időben keletkezett volna. Az 1. számú igazságügyi orvos szakértő véleménye szerint, ha a sértett a lép- és borda sérülését vidéken szenvedte volna el, élve nem juthatott volna B-re.

Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a sértett sérülései a II. rendű vádlott vallomásaiban elmondottakkal is összhangban állnak keletkezési mechanizmusukat illetően. A II. r. vádlott, aki egyebekben edzett, a súlyemeléssel hobby szinten foglalkozik, a 3. számú rendőr tanú meglátása szerint kifejezetten vékony, lefogyott, összeesett, „gizda” testalkatú sértettet testszerte, két kézzel és ököllel, előlről és a két oldali bordák körül, fejét, arcát, halántékát támadva ütötte. A sértettet az I. rendű vádlott lefogta, a II. rendű megkötözte, majd a kötéssel felemelve arccal a földre ejtette, amitől a II. r. vádlott vallomása szerint a sértett szája „elpukkant”, a fejét a vértől letusolták, de a felocsolás során is pofozta az I. rendű vádlott. A II. rendű vádlott a bántalmazáson túl a kihallatszó fenyegetések egy részét is elismerte.

A bizonyítási eljárásba bevont fegyverszakértők megállapították, hogy az I. r. vádlott által használt bérleményből lefoglalt és bevizsgált fegyverből már adtak le lövést, és a helyszínen lefoglalt töltényhüvely e fegyverben sült el. A sértett és a fültanú megegyező vallomása összhangban állt a szakértők véleményével, ezért az I. rendű vádlott szavahihetősége e tekintetben is megdőlt.

Az elsőfokú bíróság teljes körben törvényesen megállapított és megalapozott tényállását a Be.352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján csak annyiban kellett kiegészíteni:

- hogy a sértett 2009. február 15. napján a bántalmazással nem összefüggő okból elhalálozott.

Továbbmenően az ítélet tábla az első fokú ítélet 4. oldalát akként pontosítja:

- hogy a 2. bekezdésben feltüntetett elkövetés helye a szám, míg
- a 4. bekezdés második sorát kiegészíti a közepes vagy azt meghaladó erő megjelöléssel.

A fentiek rögzítése szükséges volt, mivel az elsőfokú bíróság szakértőt rendelt ki a sértett halálának okára és a bántalmazással való esetleges összefüggésére, de a

szakértői vélemény tartalmára csak az indokolásában utalt. Az ítélet elírást és befejezetlen mondatot tartalmazott történeti tényállásában, ezt pótolni kellett.

Az első fokú ítélet tényállása a fenti kiegészítéssel a másodfokú eljárásban is irányadó volt. Ezzel összefüggésben a védelem vádiratra utaló kitételei miatt annyit rögzít a másodfokú bíróság, hogy a bírósági eljárás alapja a törvényes vád és a vádról való döntés. A bíróság a vádon túl nem terjeszkedhet, a vádat azonban köteles kimeríteni. Az ügy tárgya a vád tárgyává tett tényállás volt, és az elsőfokú bíróság helyesen folytatta le az ezzel összefüggő tényekre a bizonyítást. Nyilvánvalóan nem kellett felderíteni a folyamatos más büntető ügy releváns kérdéseit, azt viszont alaposan és behatóan megvizsgálta a bíróság, hogy a sértett szerezhette-e azzal összefüggésben a sérüléseit. Bár a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján is ítéleti bizonyossággal elvethető volt az I. r. vádlott hivatkozása, a Fővárosi Bíróság objektív bizonyítékkal is megerősítette a mérlegelését, amikor a szakvélemény kiegészítését elrendelte. Csak megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a sértett sem vitatta a lakásmaffia által való bántalmazását, de annak pontos idejét is megjelölte vallomásában 2007. augusztus 7-21.napjáig terjedő időtartamban.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, és törvényes az általuk megvalósított bűncselekmények jogi minősítése is.

Részletes az ítélet jogi indokolása, annak tartalmával a Fővárosi Ítéltábla minden tekintetben egyetértett. Törvényesen állapította meg a Fővárosi Bíróság, hogy a vádlottak élet elleni bűncselekményre utaló kijelentései ellenére miért minősítette tevékenységüket testi épség elleni támadásnak, és helyes az eshetőleges szándék indoka is. A sértett bántalmazására irányuló szándéka közös volt, és részben annak tettleges végrehajtása is. A sértett megkötözése ugyancsak együttes akarat-elhatározással, együttműködve valósult meg, azt csak a rendőr telefonos felszólítására és részben - a sértett lábát szabaddá téve - szüntették meg, noha a a sértett akkor már életveszélyes és védekezésre képtelen állapotban volt.

A löfegyvert az I. rendű vádlott által használt lakásból foglalták le, azzal a vádlottak egyike lövést adott le, ebből következően az I. r. vádlott védekezésében foglaltaktól eltérően jogellenesen tartotta a birtokában.

A jogos védelem körében kifejtettek is helyesek. A sértett jogosan kívánt visszatérni az általa bérelt lakásba és az onnét történő eltávolítása során a vádlott kezén és arcán ejtett kisebb sebzés nem indokolta az ellene indított kitartó és brutális támadást. Mindkét vádlott sportos életet élt, de már az I. rendű vádlott is erőfölényben volt és a sértett részéről a vádlott sérüléseit tekintve sem volt komoly a támadás. Az I. r. vádlott a hivatkozott megtámadása során telefonhívásokat bonyolított le, fiát hívta segítségül, majd később „tanácsstalansága" miatt a 3. számú vizsgáló rendőrtől - őt egyébként félrevezetve - tanácsot kért.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásakor irányadó tényezőket feltárta és helyesen felsorolta. Mellőzni kellett a II. r. vádlott fiatal felnőtt korára utalást az enyhítő körülmények közül, mivel csak büntetlen előélete vehető figyelembe. A vádlott meghaladta az ítélkezési gyakorlatban elfogadott fiatal felnőtt kor felső határát a 21 évet, amely a büntetlen előélet megfelelője, ezért annak ismételt figyelembe vétele a korhatár nélkül is kétszeres értékelést jelentett.

Ellenben mindkét vádlottal szemben további súlyosító körülmény a sértett által elszenvedett bántalmazás maradandó fogyatékoságot okozó jellege, és a bántalmazás kitartó, durva, kirívó formája.

A II. rendű vádlott védője kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a pszichológus szakértő véleményét, miszerint a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is megfelelően kifejezi a büntetési célokat, de ennek indokaival is adós maradt. Ezzel szemben az első fokú ítélet 15. oldala pontosan tartalmazza, hogy a szakértő túllépte kompetenciáját, nem nyilatkozhat a büntetés visszatartó hatásáról, ennek megítéléséről kizárólag a bíróság dönthet.

A személyi társadalomra veszélyesség mellett azonos súllyal kell vizsgálni a generális büntetési célokat, az ítélkezési gyakorlatot és a bűncselekmény tárgyi súlyát.

A II. rendű vádlott által tártstettségben megvalósított kiemelkedő tárgyi súlyú testi épség elleni bűncselekmény, és a már életveszélyben lévő sértett személyi szabadságának durva korlátozása igen súlyos megítélésű és büntetési tételű bűncselekmény. A II. rendű vádlott hivatkozott személyi, családi körülményei és büntetlen előélete - a további időmúlás ellenére - sem jelentenek olyan enyhítő körülményt, amelyek a halmazatul kiszabott és az irányadó büntetési tétel alsó határához közelítő mértékben megállapított szabadságvesztés mellett kellően kifejeznék a bűncselekmény súlyát és azt, hogy a sértett életét csak az idejében érkező orvosi segítség mentette meg.

A sértetti közrehatás csak igen kis mértékben értékelhető a vádlottak javára, az e körben felhívott védelmi érvek nem az irányadó tényálláson alapszanak.

A vádlottakkal szemben az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyához és személyi társadalomra veszélyességükhöz igazítottan kiszabott halmazati büntetés mértéke egyáltalán nem tekinthető eltúlzottan súlyosnak, a büntetés enyhe, de a vádlottak terhére kiterjesztett ügyészi fellebbezés hiányában súlyosítási tilalommal kötött. Következésképpen a büntetések enyhítése szóba sem jöhetett.

Az elsőfokú bíróság a II. rendű vádlott esetében messzemenően figyelembe vette a fellebbezésben hivatkozott enyhítő körülményeket és éppen erre figyelemmel határozott a feltételes szabadság kedvezményének előrehozott lehetőségéről.

Az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott büntetését börtönben rendelte végrehajtani, noha a Btk. 42. § (2) bekezdés b./ pontja alapján annak fokozata helyesen fegyház, mivel a három éves mérték és a löfegyverrel visszaélés ezt indokolja. Ezért az ügyészi indítvánnyal egyezően a másodfokú bíróság helyesbítette a Fővárosi Bíróság eltérő döntését.

Az első fokú ítélet csak részben rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről. Az iratokból kitűnően a bűnjelek nem kerültek a bírósági gazdasági hivatalba beszállításra, nem készült bűnjeljegyzék sem, ezért fel kell deríteni hollétüket és különleges eljárásban kell majd erről a Fővárosi Bíróságnak rendelkeznie.

Ellenben az kitűnik az iratokból (nyomozati iratok 277. oldala), hogy a fegyverszakértő a vizsgálat során a lefoglalt hat darab töltényekből hármat felhasznált, ezért a kiadni rendelt töltények számát háromra pontosította/csökkentette az ítéletábra.

Az ítélet egyéb járulékos döntései helyesek, és a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés módosítására, méltányosság alkalmazására sem látott törvényes alapot a másodfokú bíróság.

A fent részletesen kifejtettek értelmében a Fővárosi Ítéletábra a Be. 372. § (1) bekezdése szerint részben megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit helybenhagyta.

Az ítélet ellen a fellebbezés további lehetőségét a Be. 386. § kizárja.

Budapest, 2011. év június hó 2. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mató Ágnes s.k.
előadó bíró

Miszlayné dr. Lányi Éva s.k.
bíró

A Fővárosi Bíróság 5.B.160/2009/45. számú ítélete a Fővárosi Ítéletábra 1.Bf.103/2010/9. számú ítéletében foglalt változások mellett I. r. és II. r. vádlottal szemben jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2011. év június hó 2. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:
tisztviselő